

Kultur
Jimmy Eriksson
Tfn: 063-146703
E-post: jimmy.eriksson@regionjh.se

2018-11-12

RUN/405/2018

PM Ramanslag till externa organisationer 2019

Enligt beslut i landstingsfullmäktige (JLL 332/2001) ska regionen ge stöd till länets organisations- och föreningsliv. I budgeten för 2019 avsätts 8,46 mkr för ändamålet inom Kulturens ram. Det är ett oförändrat anslag gentemot föregående år. Regler och villkor för bidrag till externa organisationer (RS/2156/2017) gäller för bidragsfördelningen. Anslagsfördelningen sker i två steg;

- 1) fördelning av totalanslaget till målområden och organisationsgrupper
- 2) fördelning till organisationer inom organisationsgrupper

Det första steget sker genom politiskt beslut och den andra sker på delegation av kulturchefen.

Ärendebeskrivning

41 ansökningar har inkommit fördelat på organisationsgrupperna Studieförbund, Idrottsförbund, Ungdomsorganisationer, Politiska ungdomsorganisationer, Nykterhetsorganisationer, Handikapporganisationer, Pensionärsorganisationer samt övriga organisationer. Från och med 2014 betraktas SISU Idrottsutbildarna som ett studieförbund som i likhet med övriga studieförbund ska svara upp mot statens syfte med stöd till folkbildningen. Det innebär att regionen 2015 förstärkte organisationsgruppen Studieförbund med 364 tkr baserat på 2013 års redovisade studietimmar. Detta gjordes genom omfördelning inom organisationsanslagets totala ram. Ramanslaget för Studieförbund blev därför 4 510 tkr från år 2015. Från och med 2018 så minskades anslaget till Studieförbund till 4 300 tkr.

Fördelningsprincipen tillämpas även för 2019 års anslag och fördelas utifrån 2017 års redovisning. Fördelningen grundar sig på antalet studietimmar för cirkelverksamhet, annan gruppverksamhet samt kulturarrangemang (motsvarande för SISU). Ett arrangemang räknas som 9 studietimmar i redovisningen. Studieförbundens totala verksamhet är i princip oförändrad från föregående år. Den regionala spridningen får antas som god då ca 40 % av den totala verksamheten sker utanför Östersunds kommun. När det gäller kulturarrangemang eller motsvarande så är fördelningen omvänd.

SISU ingår inte i Folkbildning Mittnorrland, som är mottagare av regionanslaget för fördelning till övriga studieförbund. SISU erhåller sitt anslag direkt från regionen enligt nedanstående beräkning.

Studieförbundens verksamhet i Jämtlands län 2017

<i>Totalt antal studietimmar SISU</i>	27 858
<i>Totalt antal studietimmar Folkbildning Mittnorrland</i>	244 612
<i>Totalt antal studietimmar, alla studieförbund</i>	272 470
<i>Totalt anslag, kr</i>	4 300 000
<i>Kostnad per studietimme, kr</i>	15,78

Anslag SISU, kr
Anslag Folkbildning Mittnorrland, kr

439 599
3 860 401

Ungdomsorganisationerna har konstant minskat under den senaste tioårsperioden, både vad gäller antal organisationer som söker regionbidrag och medlemsantal. En del organisationer har svårt att uppfylla bidragsreglernas krav på verksamhet i minst tre kommuner samt kravet på minst 200 medlemmar. Flera av de politiska ungdomsorganisationerna ansöker inte om bidrag vilket dels kan betyda att de inte finns representerade i länet, att de saknar kontinuerlig verksamhet eller att de inte är medvetna om möjligheten.

J/H Idrottsförbund fördelar anslag till drygt 60 specialdistriktsförbund som organiserar drygt 400 föreningar. Totalt engagerar idrottsrörelsen ca 80 000 medlemmar i länet.

Handikapporganisationerna utgörs främst av Handikappsamverkan som organiserar 27 aktiva föreningar med kontinuerlig verksamhet. Jämtlands läns brukarråd ansöker om organisationsbidrag inom ramen för Handikapporganisationer. Grundbidrag till Jämtlands läns brukarråd hanteras i särskild ordning. Övriga handikapporganisationer, DHR, SRF och Glaukomförbundet söker organisationsbidrag samfällt för att nå upp till minimikravet på 300 medlemmar.

Pensionärsorganisationerna har en aktiv föreningsverksamhet och genomför sociala och hälsofrämjande aktiviteter i hela länet. Medlemsantalet har i princip ökat konstant sedan 2006 men har under de senaste åren tycks stannat av eller minskat något. De bidragsberättigade pensionärsorganisationerna PRO, SPF och SKPF har tillsammans drygt 17 000 medlemmar i länet.

Sedan Länsnykterhetsförbundet upphörde 2010 har medlemsantalet inom Nykterhetsorganisationerna varit relativt konstant. IOGT-NTO är den enda nykterhetsorganisation som ansöker om bidrag för 2019.

Vad gäller Övriga organisationer så kan det ske relativt snabba förändringar från år till år vad gäller antal organisationer som söker regionalt anslag. Bland de övriga organisationerna märks större föreningar som Heimbygda, Friluftsförbundet och Jämtlands läns konstförening men även samhällsorganisationer som Röda korset och BRIS. Östersunds teaterverkstad har ett särskilt stöd för sin regionala amatörteaterverksamhet. Beslut om vilka av de övriga organisationerna som ska beviljas bidrag fattas av regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott i särskild ordning.

Ekonomi

Anslagsfördelningen finansieras inom Kulturens budgeterade ram och medför ingen ökad kostnad för regionen i övrigt.

Regional utveckling

Anslagsfördelningen medför positiva effekter på flera av Regionala Utvecklingsstrategins prioriterade områden. Genom att stimulera länets organisationsliv så ökar förutsättningarna för lokal verksamhet där människor kan vara aktiva, delaktiga och skapande. Organisationerna erbjuder i de flesta fall ett livslångt lärande som ger goda förutsättningar för länets invånare att utvecklas. Det breda föreningslivet bidrar till upplevelser och aktiviteter i hela länet, både för länets invånare och för besökare. Föreningslivet bidrar i en del fall till stöd och service, inte minst i glesbygdsområden, där den sociala aspekten för sammanhållning är central.

Jämställdhet och jämlikhet

Anslagsfördelningen berör indirekt kvinnor, män, flickor och pojkar genom att regionbidraget säkerställer att resurser finns för att utveckla lokal verksamhet. När det

gäller studieförbundens verksamhet så deltar kvinnor i högre utsträckning än män. Drygt 60% av deltagare i studiecirkelverksamhet eller motsvarande är kvinnor. Utbildning i jämställdhet har erbjudits det regionala organisationslivet och samlade en stor del av organisationerna. Organisationerna försäkras även att verka för god tillgänglighet i de lokaler som nyttjas för verksamheten. Redovisningarna visar även att det finns ett utvecklingsarbete att göra för att nå nyanlända och andra nya målgrupper.

Barns rättigheter

En stor utmaning för organisationslivet i allmänhet är att engagera och involvera barn och unga i både verksamhet och styrelsearbete. När det gäller ungdomsorganisationer så ska dessa särskilt sträva mot en majoritet av unga under 25 år i styrelsen. Vissa organisationer arbetar särskilt för barns rättigheter.

Miljö

Beslutet medför ingen direkt miljöpåverkan. Närheten till ett lokalt föreningsliv är positivt ur såväl ett demokrati- och tillgänglighetsperspektiv som ur ett miljöperspektiv.

Analys

En enkel analys visar att länets organisationsliv på olika sätt bidrar till att nå både regionens övergripande horisontella mål samt bidragsreglernas prioriterade målområden; Demokrati och delaktighet, Folkhälsa och hållbar utveckling och Det livslånga lärandet. Sammanfattningsvis är den stora utmaningen för många organisationer både att fortsatt engagera sina egna målgrupper och att nå nya målgrupper.

Organisationslivet och civilsamhället är i ständig förändring. Det traditionella föreningslivet tar sig nya uttryck och former och regionens regler blir i det avseendet ett trubbigt verktyg för att svara upp mot nya mål och utmaningar. Att dessutom hitta former för integration, engagemang och delaktighet ställer nya och utmanande krav på både civilsamhällets aktörer och myndigheter. Arbetet med uppföljning och statistik är omfattande och resurskrävande. Utifrån detta finns ett stort behov av att se över hur regelverket fungerar i ett förändrat civilsamhälle samt hur ett standardiserat uppföljningsarbete kan genomföras.

Förslag

Utifrån ramanslaget till externa organisationer så föreslås anslag till respektive organisationsgrupp enligt nedan. Förslaget är oförändrat från föregående år.

Anslag till organisationsgrupp	Anslag år 2019
Studieförbund	4 300 000
<i>varav SISU</i>	<i>439 599</i>
Ungdomsorganisationer	300 000
Politiska ungdomsorganisationer	250 000
Idrottsförbund	1 650 000
<i>varav länshandikappidrottsförbundet</i>	<i>393 000</i>
Handikapporganisationer	960 000
Pensionärsorganisationer	240 000
Nykterhetsorganisationer	260 000
Övriga organisationer	500 000
Summa fördelat totalanslag	8 460 000

Ingrid Printz
Kulturchef

Jimmy Eriksson
Kultursamordnare